

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

15

Београд - 2024

МАЛИ ПОСЛОВНИ ПРОГРАМИ

Финансијско рачуноводство

Робно материјално књиговодство

Фактурисање и обрачун ПДБа

Платни промет и благајне

Вођење основних средстава

Вођење производње

Обрачун зарада и накнада

Управљање људским ресурсима

Налог за службени пут

Обрачун камате

Магазинско пословање

Евиденција возила

- УСАГЛАШЕН СА ИЗМЕНАМА
ЗАКОНА И ПРАВИЛНИКА О ПДВ
- ПОДРЖАВА РЕГИСТРОВАЊЕ
ФАКТУРА У СЕФ

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, др Петар Бабић, Споменка Бабић, Весна Боровић, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Ђелић, Никола Јеринић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, др Миленко Павловић, Тијана Павловић, Душан Поповић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић Гавровић, мр Миливоје Цветановић и др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 504.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Горан Лазовић, тел. 32-09-620

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Иван Антић, тел. 32-09-667, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Донет је Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додатну вредност – Иван Антић	5
1. Смањење пореске основице када је прималац добара или услуга порески дужник за тај промет	5
2. Измена основице за ПДВ и исправка одбитка претходног пореза у случају промене намене, односно смањења аванса	7
3. Рок за издавање рачуна, односно за оверу рачуна од стране надлежног царинског органа као услов за пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза	8
4. Брише се могућност да се не изда авансни рачун у ситуацији када обвезник ПДВ у истом пореском периоду прими авансну уплату и изврши промет	9
5. Прописују се нови подаци које треба да садржи документ о измени основице	10
6. Укида се сторнирање авансног рачуна у случају промене пореског дужника	10
7. Обавеза издавања посебног рачуна за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима	11
8. Нова правила за издавање рачуна за више појединачних испорука добара или услуга извршених истом лицу у пореском периоду (сукцесивне и друге испоруке)	12
9. Промењена су правила издавања интерног рачуна за промет другог лица када је прималац порески дужник	13
10. Уводи се обавеза евидентирања (и издавања рачуна) по основу камате на депозите по виђењу	14

Вођење евиденције ПДВ у складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност – Иван Антић	15
1. Проширивање опште евиденције ПДВ и прецизирања	15
2. Посебна евиденције ПДВ	20
3. Евидентирање података о смађењу аванса у ПДВ и исказивање у Обрасцу ПОПДВ	21
Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању – уводне напомене – др Милан Неговановић	23
Измене и новине у вези са издавањем електронских фактура од 1. септембра 2024. године – др Милан Неговановић	25
1. Нове опције на СЕФ – статус субјекта и порески период	25
2. Шифре за примену пореске категорије	27
3. Нове пореске категорије S10 и S20	27
4. Уведена је обавезна шифра основа за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима	28
5. Нове пореске категорије АЕ20 и АЕ10	28
6. Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима – посебна електронска фактура	30
7. Прилози уз електронску фактуру – отпремница, превозна документа	31
Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању које се односе на Појединачну и Збирну евиденцију обрачуна ПДВ – др Милан Неговановић	33
1. Рок за електронско евидентирање обрачуна ПДВ у Појединачној/Збирној евиденцији	33
2. Евидентирање ПДВ у Појединачној/Збирној евиденцији за наплаћене/плаћене авансе	34
3. Појединачна евиденција ПДВ	34
3.1. Појединачна евиденција ПДВ која се односи на набавке	34
3.2. Појединачна евиденција ПДВ која се односи на испоруке	35
4. Збирна евиденција ПДВ	36
5. Евидентирање у Збирној евиденцији ПДВ смађења основице и смађења ПДВ након издавања документа о смађењу накнаде (књижно одобрење) и сторнирања ЕФ	41
6. Евидентирање и у Појединачној и у Збирној евиденцији ПДВ	43
7. Евидентирање обрачуна ПДВ на основу процене основице	43
8. Рок за електронско евидентирање ПДВ у случају привременог прекида у раду СЕФ на дан рока за евидентирање	44

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

658+657

ПРИВРЕДНИ саветник : часопис за рачуноводство

и пословне финансије / одговорни уредник Иван Антић

. - Год. 1, бр. 1 (1952)- . - Београд : Привредни саветник, 1952- (Београд : Birograf Comp). - 28 cm

Доступно и на: <https://www.privsav.rs/casopisi/privredni-savetnik/>. - Петнаестодневно. - Друго издање на другом медијуму: Привредни саветник (CD-ROM) = ISSN 1821-1623

ISSN 0556-1590 = Привредни саветник

COBISS.SR-ID 1640064

Евидентирање претходног пореза у систему електронских фактура – др Милан Неговановић	45
1. Шта се не исказује у евиденцији претходног пореза у СЕФ	46
2. Основни принципи ЕЕ ПП	46
3. Подаци који ће се евидентирати аутоматски	47
4. Садржај евиденције претходног пореза у СЕФ	48
5. Статус евиденције претходног пореза	54
6. Кориговање извршеног евидентирања претходног пореза у СЕФ	54
Техничке измене и исправке СЕФ од 16. августа 2024. године (Ажурирање 3.8) – др Милан Неговановић	57
1. Измена назива типова докумената	57
2. Измене у оквиру ставке „Датум обрачуна ПДВ“ („Настанак пореске обавезе“)	57
3. Преузимање електронске фактуре – сажети и проширени приказ	59
4. Нове јединице мере на корисничком интерфејсу	60
5. Омогућен је унос броја отпремнице уз тип документа електронска фактура	60
6. Измена назива статуса електронске фактуре из „Одобрено“ у „Прихваћено“	61
7. Приказивање информације да је електронска фактура „Аутоматски прихваћена“, „Аутоматски одбијена“, „Прималац прихватио“ или „Прималац одбио“	61
8. Постављање количине на -1 приликом уноса авансне фактуре са пореском категоријом „N“	62
9. Остале техничке исправке	62
Означавање промета грађевинских објеката у фискалном рачуну – Горан Лазовић	64
Донет је Закон о изменама и допунама Закона о платним услугама – Иван Антић	66
Објављен је Правилник о ослобођењу од пореза на капитални добитак остварен преносом ауторских и сродних права и права индустријске својине – Никола Јеринић	68
1. Права чији је пренос обухваћен пореским ослобођењем	69
2. Шта се сматра уносом имовинских права као неновчаног улога у капитал привредног друштва	69
3. Докази значајни за остваривање права на пореско ослобођење	70
4. Околности у којима долази до губитка права на пореско ослобођење и обавезе које поводом тога настају	70
Извршено је усклађивање динарских износа републичких административних такси – Весна Ђорђевић	71

ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ

Поступак подношења измењене пореске пријаве за утврђивање пореза на имовину и подношења пореске пријаве ради утврђивања измењених износа тромесечних обавеза пореза у случају набавке и отуђења непокретности у току пореске године – Снежана Анђић	73
1. Поступак подношења измењене пореске пријаве услед грешке или пропуста пореског обвезника у утврђивању пореске обавезе	73
2. Поступак и рокови за подношење пореске пријаве у току пореске године због настанка, односно престанка пореске обавезе	81

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа -----	97
ПДВ -----	97
Рачуноводство -----	99
Обједињена мишљења -----	100

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу септембру 2024. године – Весна Боровић -----	114
---	-----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић -----	118
---------------------------------------	-----

ДОНЕТ ЈЕ ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Министар финансија донео је Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Правилник о изменама и допунама), који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 65/24 од 2. августа 2024. године.

Правилник о изменама и допунама ступио је на снагу 10. августа 2024. године, то јест осмог дана од дана објављивања и примењиваће се од 1. септембра 2024. године. Одредбе које се односе на исказивање података у Обрасцу ПОПДВ примењиваће се почев од подношења пореских пријава за пореске периоде који почињу после 31. августа 2024. године (септембар 2024. године за месечне обвезнике, односно октобар – децембар 2024. године за кварталне обвезнике).

Према томе, пореске пријаве за август 2024, односно јул – септембар 2024. године подносе се по до сада важећим одредбама.

Поред наведеног, у истом издању „Службеног гласника РС“ објављен је и Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању, о којем пишемо у посебним чланцима у овом броју часописа.

Најзначајније новине односе се на правила за електронско евидентирање претходног пореза у СЕФ. Поред тога, проширују се и мењају правила вођења евиденције о ПДВ и исказивање података у Обрасцу ПОПДВ, о чему пишемо у посебним чланцима у овом броју часописа.

Поред тога, у Правилнику о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, ... и 65/24 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ) извршене су следеће измене и допуне:

1) промена услова за смањење обрачунатог ПДВ код накнадног смањења основице када је прималац порески дужник;

2) измена основице за ПДВ и исправка одбитка претходног пореза у случају смањења аванса;

3) прописује се рок за издавање рачуна, односно скраћује се рок за оверу рачуна од стране надлежног царинског органа као услов за пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза;

4) брише се могућност да се не изда авансни рачун у случају када обвезник ПДВ у истом пореском периоду прими авансну уплату и изврши промет;

5) прописују се нови подаци које треба да садржи документ о измени основице;

6) укида се сторнирање авансног рачуна у случају промене пореског дужника;

7) прописује се обавеза издавања посебног рачуна за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима;

8) прописују се нова правила за издавање рачуна за више појединачних испорука добара или услуга извршених истом лицу у пореском периоду (сукцесивне и друге испоруке);

9) мењају се правила која се односе на интерни рачун за промет другог лица;

10) уводи се обавеза евидентирања (и издавања рачуна) по основу камате на депозите по виђењу.

У наставку пишемо о новинама које нам доноси Правилник о изменама и допунама.

1. СМАЊЕЊЕ ПОРЕСКЕ ОСНОВИЦЕ КАДА ЈЕ ПРИМАЛАЦ ДОБАРА ИЛИ УСЛУГА ПОРЕСКИ ДУЖНИК ЗА ТАЈ ПРОМЕТ

Начин измене пореске основице уређен је одредбама чл. 51. до 57. Правилника о ПДВ, при чему је одредбама члана 54. уређено смањење пореске основице и износа обрачунатог ПДВ када је прималац добара или услуга порески дужник и то посебно за промет које је извршило домаће лице обвезник ПДВ, а посебно за промет страног лица које није обвезник ПДВ у Републици Србији.

ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПДВ У СКЛАДУ СА ПРАВИЛНИКОМ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Министар финансија донео је Правилник о изменама и допунама Правилника о ПДВ (у даљем тексту: Правилник о изменама и допунама), који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 65/24 од 2. августа 2024. године.

Правилник о изменама и допунама ступио је на снагу 10. августа 2024. године, то јест осмог дана од дана објављивања и примењиваће се **од 1. септембра 2024. године**. Одредбе које се односе на исказивање података у Обрасцу ПОПДВ примењиваће се почев од подношења пореских пријава **за пореске периоде који почињу после 31. августа 2024. године**.

У Правилнику о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, ... и 65/24 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ) извршене су значајне измене и допуне о којима пишемо у посебном чланку у овом броју часописа, а у овом чланку посветићемо пажњу вођењу евиденција ПДВ и исказивању података у Обрасцу ПОПДВ.

Новине у вези са евиденцијама ПДВ, као и у исказивању података у Обрасцу ПОПДВ су следеће:

- прецизније се уређује вођење евиденције о износу ПДВ који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;

- прецизније се уређује вођење евиденције о исправкама одбитка претходног пореза – повећању, односно смањењу;

- прецизира се вођење евиденције по основу примљених аванса, укључујући и смањење аванса, код примене посебног поступка опорезивања туристичких агенција, као и поступка опорезивања половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета;

- уводи се обавеза вођења евиденције ПДВ по врстама рачуна за набавке добара и услуга од обвезника ПДВ – пореског дужника;

- измена правила о исказивању података о авансу у Обрасцу ПОПДВ;

- проширује се вођење посебне евиденцију ПДВ за опрему, објекте и улагања у објекте за вршење делатности;

- прописује се вођење посебне евиденције ПДВ о сторнираним документима;

- прецизира се начин исказивања података о сторнирању свих врста докумената у Обрасцу ПОПДВ;

- уређује се вођење евиденције о ПДВ по основу смањења аванса и исказивање података у Обрасцу ПОПДВ.

Нова правила евиденције ПДВ и исказивања података у Обрасцу ПОПДВ месечни обвезници примењиваће за порески период септембар 2024. године, док ће квартални обвезници то учинити за четврти квартал, то јест порески период октобар – децембар 2024. године. Стара правила примењују се на порески период август 2024. године за месечне обвезнике ПДВ, односно јул – септембар 2024. године за тромесечне обвезнике ПДВ.

1. ПРОШИРИВАЊЕ ОПШТЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПДВ И ПРЕЦИЗИРАЊА

У члану 212. Правилника о ПДВ, којим је прописано вођење опште евиденције, **проширује са** садржина вођења ове евиденције о износу ПДВ који се може, односно који се не може одбити као претходни порез, као и о исправкама одбитка претходног пореза – повећању, односно смањењу.

У општој евиденцији обвезник ПДВ евидентира податке из члана 209. Правилника о ПДВ, а који се односе на:

- 1) промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза;

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ – УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Пред нама је нови циклус измена и новина у вези са применом Закона о електронском фактурисању, којима се врше до сада најобухватније промене у издавању електронских фактура и у евидентирању обрачунаог ПДВ у Појединачној и Збирној евиденцији и претходног пореза преко система електронских фактура. Ове измене праћене су и изменама и допунама Правилника о ПДВ.

Ове измене су јавности први пут представљене 11. јула 2024. год., када је Министарство финансија организовало конференцију „У сусрет унапређењима система електронских фактура“.

Убрзо након тога, 12. јула 2024. године, на сајту <https://www.efaktura.gov.rs/> Министарство финансија је објавило прву верзију документа „Предложена унапређења: нове функционалности СЕФ-а“ (у ПДФ формату обима 104 стране). Другу верзију Министарство финансија је објавило 24. јула 2024. год. и у њој су дата одређена прецизирања у односу на прву верзију. Друга верзија документа је по обиму већа за 7 страна (има укупно 111 страна у ПДФ формату). О томе смо писали у ПС 14/2024 у чланку „Најављене измене у издавању електронских фактура и електронском евидентирању обрачунаог ПДВ и претходног пореза“.

У складу са најављеним изменама и техничким унапређењима Министарство финансија је на продукционој верзији СЕФ 16. августа 2024. године имплементирало прву техничку измену и исправку система електронских фактура (**СЕФ ажурирање 3.8**). Међутим, у оквиру верзије 3.8 извршен је релативно мали број техничких измена и унапређења на СЕФ у односу на све измене у Правилнику о електронском фактурисању и нове најављене функционалности,

тако да нас ускоро чекају нова ажурирања и техничке измене система електронских фактура.

Следећа и најважнија активност је да је у „Службеном гласнику РС“, бр. 65 од 2. августа 2024. године, усвојен Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању. Истог дана, усвојене су и измене и допуне Правилника о ПДВ које су тесној вези са Правилником о електронском фактурисању.

Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању ступиле су на снагу 10. августа 2024. год. (осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“), а примењују се од **1. септембра 2024. године**, осим одредаба које се односе на **електронско евидентирање претходног пореза које се примењују за пореске периоде одређене Законом о ПДВ који почињу после 31. августа 2024. године**.

Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању које су усвојене су врло обимне и значајне, а могу се класификовати у **четири категорије**:

1. Измене које се односе на електронско фактурисање;
2. Измене у Појединачној евиденцији (обрачуна) ПДВ;
3. Измене у Збирној евиденцији (обрачуна) ПДВ, и
4. Електронско евидентирање претходног пореза (ЕЕ ПП).

Извршене измене почињу да се примењују следећом динамиком:

ИЗМЕНЕ И НОВИНЕ У ВЕЗИ СА ИЗДАВАЊЕМ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА ОД 1. СЕПТЕМБРА 2024. ГОДИНЕ

У овом чланку обрадили смо најновије измене и допуне Правилника о електронском фактурисању (у даљем тексту: Правилник о ЕФ) које се односе на електронско фактурисање, а примењују се од 1. септембра 2024. године.

Извршене су следеће измене и новине:

- **Нове опције на СЕФ – статус субјекта и порески период;**
- **Шифре за примену пореске категорије;**
- **Нове пореске категорије S10 и S20;**
- **Уведена је обавезна шифра основа за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима;**
- **Нове пореске категорије АЕ20 и АЕ10;**
- **Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима – посебна електронска фактура;**
- **Прилози уз електронску фактуру – отпремница, превозна документа.**

О свакој од нових новина пишемо детаљније у наставку.

1. Нове опције на СЕФ – статус субјекта и порески период

У Правилник о ЕФ додат је нов члан 9а, којим је прописано да у систему електронских фактура корисник СЕФ може да определи статус субјекта, и то:

1) обвезник ПДВ, ако је субјект обвезник ПДВ у складу са ЗПДВ;

2) није обвезник ПДВ, ако субјект није обвезник ПДВ у складу са ЗПДВ.

Субјект који је обвезник ПДВ опредељује порески период за који подноси пореску пријаву ПДВ у складу са ЗПДВ, и то:

- 1) календарски месец;
- 2) календарско тромесечје.

Ако више корисника система електронских фактура послује под истим ПИБ-ом, законски заступник пореског обвезника обавештава Централног информационог посредника који од тих корисника може да определи статус субјекта.

Ако дође до промене статуса субјекта, односно до промене пореског периода обвезника ПДВ, корисник система електронских фактура усклађује статус субјекта, односно порески период са том изменом.

У вези са овом нормативном изменом на самом СЕФ у оквиру одељка „Детаљи компаније“ биће додата могућност да корисници (субјекти), који имају улогу „Администратор“ изврше подешавање опције „Статус субјекта“ и опције „Порески период“.

Ускоро ће бити уведена опција „Статус субјекта“ која подразумева одређивање да ли је субјект обвезник ПДВ или не, а ако јесте, да ли је обвезник ПДВ за којег је порески период календарски месец или обвезник ПДВ за којег је порески период календарско тромесечје.

У оквиру секције „Статус субјекта“ биће уведена опција „Порески период“, која се односи на обвезнике ПДВ. Обвезници ПДВ врше одабир једне од алтернатива: „Календарски месец“ или „Календарско тромесечје“.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПОЈЕДИНАЧНУ И ЗБИРНУ ЕВИДЕНЦИЈУ ОБРАЧУНА ПДВ

У овом чланку смо обрадили најновије измене и допуне Правилника о електронском фактурисању (у даљем тексту: Правилник о ЕФ) које су усвојене почетком августа 2024. год., а које се односе на унос података о обрачуну ПДВ у Појединачну евиденцију/Збирну евиденцију на систему електронских фактура (СЕФ).

На почетку указујемо на чињеницу да нису извршене никакве промене у погледу трансакција које се не евидентирају и за које постоји обавеза да се евидентирају у Појединачној и Збирној евиденцији. Такође, нема ни промена у вези са питањима у којој евиденцији се врши евидентирање (Појединачној или Збирној). То остаје исто као и раније, па о томе не пишемо у чланку. У наставку пишемо о изменама и допунама у Појединачној и Збирној евиденцији обрачунатог ПДВ, тј. о ономе што је ново и другачије у односу на ранија правила евидентирања у овим евиденцијама.

Нова правила евидентирања ПДВ у Појединачној и Збирној евиденцији на СЕФ примењују се почев од евидентирања обрачуна ПДВ:

– за **месечне обвезнике ПДВ** за порески период **септембар 2024. год.** (најкасније до 10. октобра 2024. године). Месечни обвезници евидентирање обрачуна ПДВ за август 2024. год. (најкасније до 10. септембра 2024.) врше по одредбама Правилника о електронском фактурисању пре измена, тј. на „стари“ начин и у постојећим евиденцијама;

– за **тримесечне обвезнике ПДВ** за порески период **октобар – децембар 2024. год.** (најкасније до 10. јануара 2024.). Тримесечни обвезници евидентирање обрачуна ПДВ за период јул–септембар 2024. год. (најкасније до 10. октобра 2024.) врше такође на „стари“ начин и у постојећим евиденцијама.

У моменту писања овог чланка нова Појединачна и Збирна евиденција нису технички имплементирани на СЕФ, нити детаљније објашњене у последњем објављеном Интерном техничком упутству МФИН (верзија од 1. августа 2024. год.), па су табеле које су приказане у овом чланку базиране на документу Министарства финансија „Предложена унапређења и функционалности СЕФ“, који садржи визуелни приказ елемената ових евиденција.

На сајту www.efaktura.gov.rs Министарство финансија је 11. августа 2024. објавило документ (коначна) „Спецификација апликативног интерфејса за непосредан приступ систему електронских фактура електронско евидентирање обрачуна ПДВ“ који је намењен пре свега програмерима, а садржи упутства за кориснике који ће ЕЕО ПДВ вршити путем АПИ.

Када нове евиденције буду доступне на демо верзији система и када МФИН објави ново ажурирано ИТУ за рад у систему, у наредним бројевима часописа даћемо детаљнија објашњења и примере у вези са уносом података.

1. Рок за електронско евидентирање обрачуна ПДВ у Појединачној/Збирној евиденцији

Новим ставом 3. у члану 18. Правилника о ЕФ прописано је да рок за електронско евидентирање (који остаје исти – 10 дана по истеку пореског периода) **истиче 10. дана календарског месеца који следи пореском периоду** за који се врши електронско евидентирање обрачуна ПДВ.

За месечне обвезнике рок за електронско евидентирање ПДВ је 10 дана по истеку календарског месеца и истиче 10. дана наредног календарског месеца који

ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА

У досадашњем периоду примене Закона о електронском фактурисању корисници система електронских фактура (СЕФ) имали су обавезу електронског евидентирања обрачунаог ПДВ (ЕЕО ПДВ), а почев од пореских периода који почињу после 31. августа 2024. године, обвезници ПДВ имаће и обавезу електронског евидентирања претходног пореза (ЕЕ ПП). Тиме ће бити створени предуслови да се преко СЕФ у будућности креира прелиминарна пријава за ПДВ и обрачун ПДВ у већој мери аутоматизује.

ЕЕ ПП прописано је чланом 4а Закона о електронском фактурисању (који је уведен изменама и допунама овог закона из октобра 2023.). Тим чланом прописано је:

– Да обавезу електронског евидентирања ПДВ обрачунаог у претходној фази промета, односно плаћеног при увозу добара има обвезник ПДВ;

– Обвезник ПДВ врши ЕЕ ПП, независно од тога да ли може у складу са Законом о ПДВ да оствари право на одбитак претходног пореза који се евидентира;

– ЕЕ ПП врши се за порески период, у складу са Законом о ПДВ, у року од десет дана по истеку пореског периода, а ако од истека тог рока дође до промене која има утицај на ЕЕ ПП, обвезник ПДВ коригује ЕЕ ПП у року за подношење пореске пријаве за порески период у којем је дошло до те промене.

Обавезу ЕЕ ПП ће имати само обвезници ПДВ, а корисници СЕФ који нису обвезници ПДВ (subjekti јавног сектора и добровољни корисници), чак и у трансакцијама када су порески дужници па имају обавезу обрачуна и плаћања ПДВ, неће имати обавезу електронског евидентирања претходног пореза (али имају обавезу електронског евидентирања обрачунаог ПДВ).

Обвезници ПДВ имају обавезу евидентирања претходног пореза у овој евиденцији само по основу трансакција код којих је обрачунат ПДВ од стране испоручиоца или се ПДВ обрачунава од стране

обвезника као примаоца (ако је порески дужник), укључујући и плаћену ПДВ надокнаду код откупа од пољопривредника, затим ПДВ плаћеног приликом увоза, као и корекција претходног пореза, при чему **обавеза евидентирања улазног ПДВ постоји и када постоји и када не постоји право на одбитак претходног пореза.**

Начин и поступак ЕЕ ПП и корекције претходног пореза уређени су изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању које су усвојене почетком августа ове године (видети уводни чланак).

Прво ЕЕ ПП преко СЕФ:

• **Месечни обвезници ПДВ** ће имати обавезу да изврше за порески период **септембар 2024, најкасније до 10. октобра 2024. године;**

• **Тромесечни обвезници ПДВ** ће имати обавезу да изврше за порески период **октобар – децембар 2024, најкасније до 10. јануара 2025. године.**

За порески период август 2024. (за месечне обвезнике), односно јул – септембар 2024. год. (за тромесечне обвезнике ПДВ) не врши се евидентирање претходног пореза у СЕФ.

На почетку је потребно указати на то да у моменту писања овог чланка интерфејс за евидентирање претходног пореза још није објављен на самом систему електронских фактура у демо, односно продукционој верзији и у последњем објављеном Интернетом техничком упутству МФИН (верзија од 1. августа 2024.) још нису објављене инструкције у вези са евидентирањем претходног пореза.

Због тога је главни извор информација за потребе овог чланка, поред усвојених измена Правилника о електронском фактурисању, био документ Министарства финансија „Предложена унапређења: нове функционалности СЕФ-а (верзија од 24. јула 2024. год)“.

ТЕХНИЧКЕ ИЗМЕНЕ И ИСПРАВКЕ СЕФ ОД 16. АВГУСТА 2024. ГОДИНЕ (АЖУРИРАЊЕ 3.8)

Министарство финансија извршило је нове измене и исправке у систему електронских фактура (СЕФ), о чему је објављена информација на сајту www.efak-tura.gov.rs.

Измене су на **продукционој верзији доступне од 16. августа 2024. године**, а на демо верзији су биле доступне од 1. августа 2024.

У вези са овим изменама Министарство финансија је објавило три документа:

(1) Детаље нове исправке 3.8 у којем су укратко објашњене извршене измене;

(2) Ажурирано интерно техничко упутство – за рад у систему, и

(3) Ажурирану спецификацију прилагођене примене стандарда EN 16931-1 за електронске фактуре у унутрашњем промету у Републици Србији. Ова ажурирана спецификација представља спецификацију употребе основног модела фактуре (енгл. *Core Invoice Usage Specification – CIUS*) у складу са стандардом SRPS EN 16931-1:2019/A2:2020 и верзијом 3.8 СЕФ.

Сви наведени документи могу се преузети са наведене интернет странице.

Измене и нове функционалности у оквиру ажурирања 3.8 реализоване су у складу са претходно предложеним унапређењима СЕФ (видети чланак у претходном броју часописа).

Међутим, у оквиру верзије 3.8 извршен је **релативно мали број техничких измена и унапређења на СЕФ у односу на све измене и нове функционалности које су најављене**.

Посебно треба напоменути то да **техничке измене на СЕФ које носе ознаку 3.8 не садрже измене и допуне у вези са евидентирањем обрачунаог ПДВ у Појединачној и Збирној евиденцији ПДВ, као и са евидентирањем претходног пореза** које су предвиђене последњим изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању које су усвојене почетком

августа 2024. са првом применом од евидентирања ПДВ за порески период септембар 2024. (за месечне обвезнике ПДВ), односно октобар – децембар 2024. (за тромесечне обвезнике ПДВ). Очекује се скоро објављивање и ових измена на СЕФ.

У наставку објашњавамо техничке измене и исправке система електронских фактура које носе ознаку 3.8.

1. Измена назива типова докумената

На корисничком интерфејсу и спољном приказу електронске фактуре (у ПДФ формату) преименовани су следећи називи типова докумената:

Нови назив документа	Стари назив документа
Авансна фактура	Авансни рачун
Документ о смањењу	Књижно одобрење
Документ о повећању	Књижно задужење

2. Измене у оквиру ставке „Датум обрачуна ПДВ“ („Настанак пореске обавезе“)

На корисничком интерфејсу назив секције, тј. ставке „Датум обрачуна ПДВ“ **промењен је у „Настанак ПДВ обавезе“**.

Због измена у ставци „Датум обрачуна ПДВ“ неопходна је измена Спецификације прилагођене примене стандарда EN 16931-1 за електронске фактуре у унутрашњем промету у Републици Србији, тако што ће за идентификатор термина ВТ-8 Шифра датума пореске обавезе кардиналност бити 0..1. Измена спецификације прилагођене примене стандарда EN 16931-1 је неопходна због увођења нове опције – „Не настаје обавеза обрачуна ПДВ“, за тип документа фактура, авансна фактура и документ о повећању.

Поред тога извршене су промене у расположивим опцијама за тип документа фактура, авансна фактура и документ о повећању.

ОЗНАЧАВАЊЕ ПРОМЕТА ГРАЂЕВИНСКИХ ОБЈЕКТА У ФИСКАЛНОМ РАЧУНУ

Пореска управа извршила је допуну Техничког упутства за административни и технички преглед функционалности ЕСИР или Л-ПФР (у даљем тексту: Техничко упутство), у смислу одређивања **наменског броја у фискалном рачуну** за означавање промета објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима. Ради се о верзији 1.17 Техничког упутства. На жалост, наведена допуна Техничког упутства није пропраћена информацијом у рубрици „Новости“ на делу интернет странице Пореске управе који се односи на еФискализацију.

Ова допуна у складу је са одредбама новог члана 1916 Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, ... и 65/24), према којем се за промет **објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима** издаје посебан рачун. У овом рачуну могу бити исказани подаци о промету једног добра или више добара (објеката, економских дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима), независно од тога да ли постоји обавеза обрачунавања ПДВ, стопе ПДВ по којој се обрачунава ПДВ и да ли је порески дужник испоручилац или прималац добара у складу са прописима о ПДВ.

Последица претходног је и та да ако се врши промет на мало објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима заједно са покретним стварима уз те непокретности (нпр., покретни намештај), посебан фискални рачун биће издат за промет наведених непокретности, а по-

себан за промет ових покретних ствари, јер се промет тих покретних ствари не сматра споредном испоруком уз промет непокретности у складу са чланом 4. став 7. тачка 2) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 138/22 – у даљем тексту: ЗПДВ).

Да би могла да се генерише предиктивна Пореска пријава за ПДВ, прописује се дефинисање јединствене шифре артикла за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима (допуна поглавља 9.8 Техничког упутства¹).

Почев од 1. септембра 2024. године, артикли у меморији електронског фискалног уређаја који се односе на **промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима, носеће посебне шифре испред свог назива.**

У пољу Назив артикла на фискалном рачуну, пре назива сваког конкретног артикла – грађевинског објекта, односно његове целине, уноси се ознака шифре „30:“ до „34:“, у зависности од конкретне ситуације (да ли промет подлеже ПДВ и по којој стопи, или не подлеже ПДВ) и потом се уноси назив конкретног добра чији промет се врши.

¹ Као директна последица допуне у поглављу 9.8 Техничког упутства, требало је, према нашем мишљењу, извршити и измену у примеру у тачки 9.1.1. Техничког упутства, или додати нови пример који би се односио на промет стана и гаражног места извршен после 31.08.2024. године, или макар одговарајућу напомену уз постојећи пример у вези са поступањем од 1.09.2024. године, али је то, на жалост, пропуштено да се учини.

ДОНЕТ ЈЕ ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЛАТНИМ УСЛУГАМА

Народна скупштина Републике Србије донела је Закон о изменама и допунама Закона о платним услугама (у даљем тексту: Закон). Овај закон објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 64 од 31. јула 2024. године.

Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењиваће се од **6. маја 2025. године**, осим одредаба чл. 73. до 79. овог закона, које ће се примењивати од дана приступања Републике Србије Европској унији.

За доношење подзаконских аката потребних за спровођење Закона надлежна је Народна банка Србије, које је дужна да донесе – најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Рокови за усклађивање прописани су одредбама члана 85. Закона. Пружаоци платних услуга дужни су да унутрашње акте ускладе са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу. Поред тога, прецизира се да се рок из члана 42. став 3. Закона о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/14 и 44/18) од кога се утврђује да ли привредно друштво, друго правно лице или предузетник дуже од шест месеци нема евидентиран ниједан текући рачун у Јединственом регистру рачуна, рачуна од дана ступања на снагу овог закона, при чему Народна банка Србије може донети решење из става 4. члана 42. овог закона тек од почетка примене овог закона.

Доношењем Закона о платним услугама пре десет година створене су основе за развој савременог, свеобухватног и ефикасног платног система у Републици Србији, на тржишним основама, као и у свему према стандардима које су у то време развијене државе прихватиле у овој области. Међутим, правни оквир за пружање платних услуга установљен Законом о платним услугама више не пружа адекватне претпоставке за даљи развој тржишта платних услуга у нашој земљи, као ни реалне економије, даље убрзавање технолошког

развоја, настанак нових платних услуга и инструментата плаћања, нових врста пружалаца платних услуга на светском нивоу, као и тренд повећања броја прерава и коришћења најновијих технологија у те сврхе, довели су до потребе да се обезбеди свеобухватнија и ефикаснија заштита корисника платних услуга и, у још већој мери, стабилност финансијског и платног система у целини.

Процењује се да ће Закон тржиште платних услуга учинити ефикаснијим и сигурнијим за кориснике платних услуга, са акцентом на унапређењу платних услуга и безбедности њиховог коришћења.

Једну од најважнијих и најдалекосежнијих промена до којих ће измене и допуне Закона о платним услугама довести јесте потенцијал за успостављање система отвореног банкарства (Open Banking). Отворено банкарство представља праксу у којој финансијске институције деле податке о сопственим корисницима платних услуга (физичким и правним лицима и предузетницима) са новим учесницима на тржишту (third-party service providers), унутар сигурног апликативног програмског интерфејса (API) и уз експлицитну дозволу корисника. Циљ отвореног банкарства је повећање финансијске транспарентности и олакшавање приступа подацима за кориснике финансијских услуга, који се тичу историје плаћања, стања на свим рачунима које појединачни корисник има код банака и других врста прегледа, које ће довести до уштеде времена и новца корисника. У том погледу, све активности би требало усмерити ка унапређењу финансијских производа и услуга коришћењем података о корисницима како би се поменути производи и услуге у највећој могућој мери прилагодили (персонализовали) крајњем кориснику.

Поред концепта отвореног банкарства, измењени законски оквир доноси новине које се односе и на за-

ОБЈАВЉЕН ЈЕ ПРАВИЛНИК О ОСЛОБОЂЕЊУ ОД ПОРЕЗА НА КАПИТАЛНИ ДОБИТАК ОСТВАРЕН ПРЕНОСОМ АУТОРСКИХ И СРОДНИХ ПРАВА И ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

У „Службеном гласнику РС“, бр. 71/24 од 16. августа 2024. године, објављен је Правилник о ослобођењу од пореза на капитални добитак остварен преносом ауторских и сродних права и права индустријске својине (у наставку текста: Правилник). Правилник ступа на снагу и почиње да се примењује осмог дана од дана објављивања, односно од 24. августа 2024. године.

Овим правилником ближе се прописују остваривање права на ослобођење од пореза на капитални добитак (у даљем тексту: пореско ослобођење) остварен преносом ауторских и сродних права и права индустријске својине, која обвезник пореза на капитални добитак у целости унесе као неновчани улог у капитал привредног друштва резидента Републике Србије, као и губитак права на пореско ослобођење, сагласно са чланом 79б Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗПДГ).

Наиме, према одредбама члана 79б ЗПДГ, обвезник који имовинска права из члана 72. став 1. тачка 2) тог закона (ауторска и сродна права и права индустријске својине) у **целости** унесе као неновчани улог у капитал привредног друштва резидента Републике Србије, где је тржишна вредност тих права за потребе тог уноса **утврђена проценом од стране овлашћеног проценитеља**, ослобађа се пореза на капитални добитак остварен тим преносом.

Дакле, за остваривање права на ово пореско ослобођење неопходно је да наведена права интелектуалне својине буду:

- унета у **целости**, а не само делимично;
- унета као неновчани улог у капитал **резидентног** привредног друштва, и да
- тржишна вредност тих права за потребе тог уноса буде **утврђена проценом од стране овлашћеног проценитеља**.

У случају да привредно друштво које је неко од права интелектуалне својине из члана 72. став 1. тачка 2) ЗПДГ стекло на начин из става 1. члана 79б тог закона, **то право у целини отуђи** у року од две године од дана његовог стицања (било којем лицу без обзира на повезаност), односно у истом периоду **то право уступи на коришћење у целини или делимично по цени која је нижа од цене у складу са принципом „ван дохвата руке“**, уколико је уступање извршило повезаном лицу или лицу чији је власник његово повезано лице у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, обвезник **губи право на претходно остварено пореско ослобођење** и дужан је да о губитку права обавести надлежни порески орган у року од 30 дана од дана губитка права, **при чему ће се сматрати да је пореска обавеза доспела у моменту уноса ових права у капитал тог привредног друштва**.

Подсећамо на то да за разлику од пореских изумима која су прописана одредбама члана 72а ЗПДГ, код којих не постоји предмет опорезивања порезом на капитални добитак, а самим тим ни обавеза подношења пореске пријаве на Обрасцу ППДГ-ЗР, код пореских ослобођења, као што је то случај са овим пореским ослобођењем из члана 79б ЗПДГ, постоји предмет опорезивања, али када су испуњени прописани услови Пореска управа решењем ослобађа обвезника од обавезе плаћања пореза. **Дакле, без обзира на то што применом пореског ослобођења обвезник не мора да плати порез на капитални добитак – обвезник мора да поднесе пореску пријаву на Обрасцу ППДГ-ЗР како би се право на пореско ослобођење утврдило решењем надлежног пореског органа.**

Према одредби члана 109. став 6. ЗПДГ, право на пореско ослобођење, између осталих и из члана 79б овог закона, утврђује се решењем надлежног пореског органа на основу документације о уносу неновчаног

ИЗВРШЕНО ЈЕ УСКЛАЂИВАЊЕ ДИНАРСКИХ ИЗНОСА РЕПУБЛИЧКИХ АДМИНИСТРАТИВНИХ ТАКСИ

Усклађивање динарских износа такси из Одељка А Тарифе прописаних Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/03, . . . и 92/23), извршено је применом годишњег индекса потрошачких цена, за период од 1. маја 2023. године до 30. априла 2024. године, осим динарских износа републичких административних такси из Одељка А Тарифе прописаних Законом о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 92/23), који се усклађују применом индекса потрошачких цена за период од 1. децембра 2023. године до 30. априла 2024. године. Износи такси заокружени су тако што износ до пет динара није узет у обзир, а износ преко пет динара заокружен је на десет динара.

Према податку Републичког завода за статистику, годишњи индекс потрошачких цена у Републици Србији, у периоду од 1. маја 2023. до 30. априла 2024. године износио је 105,0 (раст 5,0 %), а индекс потрошачких цена у периоду од 1. децембра 2023. до 30. априла 2024. године износио је 101,9 (раст 1,9 %).

Усклађени динарски износи републичких административних такси („Службени гласник РС“, бр. 59/24), као и измена и допуна усклађених динарских износа из тарифе републичких административних такси („Службени гласник РС“, бр. 63/24), примењују се од првог дана наредног месеца од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно од **1. августа 2024. године**.

Наиме, одредбама Закона о републичким административним таксама, прописано је да се динарски износи такси из Одељка А Тарифе републичких административних такси усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена, који објављује републички орган надлежан за послове статистике, при чему се заокруживање врши тако што се износ до пет динара не узима у обзир, а износ преко пет динара заокружује на десет динара. Приликом усклађивања динарских

износа такси, основица за усклађивање су последњи објављени усклађени динарски износи такси.

Такође, прописано је да ће се усклађивање динарских износа такси прописаних Законом о републичким административним таксама, извршити у 2024. години применом индекса потрошачких цена, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, за период од првог дана наредног месеца од дана ступања на снагу тог закона до 30. априла 2024. године, при чему се заокруживање врши тако што се износ до пет динара не узима у обзир, а износ преко пет динара заокружује на десет динара.

Последње усклађивање динарских износа републичких административних такси из Одељка А Тарифе (прописаних Законом о републичким административним таксама), извршено је годишњим индексом потрошачких цена, за период од 1. маја 2022. године до 30. априла 2023. године, осим динарских износа републичких административних такси прописаних Законом о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 138/22), чије усклађивање је извршено индексом потрошачких цена за период од 1. јануара 2023. до 30. априла 2023. године, а које је објављено у „Службеном гласнику РС“, бр. 54/23.

У складу са Тарифом републичких административних такси, Одељак А – Таксе за списе и радње органа у Републици Србији – Захтеви, Тарифни број 2, таксе које се плаћају приликом подношења захтева за мишљење надлежним министарствима су следеће:

– за захтев за давање тумачења, објашњења, односно мишљења о примени републичких прописа, **физичком лицу**, плаћа се републичка административна такса у износу од 2.010,00 динара, док се

– за захтев за давање тумачења, објашњења, односно мишљења о примени републичких прописа **правном лицу, односно предузетнику, односно физичком**

ПОСТУПАК ПОДНОШЕЊА ИЗМЕЊЕНЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОРЕЗА НА ИМОВИНУ И ПОДНОШЕЊА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ РАДИ УТВРЂИВАЊА ИЗМЕЊЕНИХ ИЗНОСА ТРОМЕСЕЧНИХ ОБАВЕЗА ПОРЕЗА У СЛУЧАЈУ НАБАВКЕ И ОТУЂЕЊА НЕПОКРЕТНОСТИ У ТОКУ ПОРЕСКЕ ГОДИНЕ

О начину обрачуна пореза на имовину на непокретности самоопорезивањем и подношењем пореске пријаве на Обрасцу ППИ-1 за 2024. годину писали смо у „Привредном саветнику“, бр. 6/24. Том приликом објаснили смо начин утврђивања и плаћања пореза на имовину за све непокретности обвезника које су евидентирани у његовим пословним књигама на дан 31.12.2023. године и за које је обвезник био дужан да поднесе пореску пријаву до 1. априла 2024. године за утврђивање пореза за 2024. годину, у складу са Законом о порезима на имовину, у даљем тексту – Закон). У овом тексту објашњавамо два поступка подношења пореске пријаве за утврђивање пореза на имовину у току пореске године, и то:

1. Поступак подношења измењене пореске пријаве на Обрасцу ППИ-1 у случају када је обвезник пореза уочио грешку или пропуст у првобитно поднесеној пореској пријави и у складу са чланом 40. Закона о пореском поступку и пореској администрацији (у даљем тексту: ЗПА) подноси измењену пореску пријаву којом „практично замењује“ првобитно поднесену пореску пријаву, и

2. Поступак подношења пореске пријаве на Обрасцу ППИ-1 којом се утврђују нови износи тромесечних обавеза пореза на имовину (било да се умањују или увећавају), који су утврђени на основу стања имовине на дан 31.12. године која претходи пореској години (години за коју се утврђује порез) и то најчешће услед набавке нових или отуђења постојећих непокретности у току пореске године.

С обзиром на то да се у пракси јављају нејасноће у вези са овим поступцима подношења пореских пријава, у наставку ћемо објаснити сваки од наведених поступака.

1. Поступак подношења измењене пореске пријаве услед грешке или пропуста пореског обвезника у утврђивању пореске обавезе

Према одредби члана 40. ЗПППА уређено је да ако порески обвезник установи да пореска пријава, коју је поднео Пореској управи, садржи грешку која за последицу има погрешно утврђену пореску висину пореске обавезе, односно пропуст друге врсте, дужан је да одмах, а најкасније до истека рока застарелости, поднесе пореску пријаву у којој су грешка или пропуст отклоњени.

Првобитно поднета пореска пријава не враћа се пореском обвезнику.

Поднету пореску пријаву порески обвезник може да измени највише два пута подношењем измењене пореске пријаве.

Уколико је измењена пореска пријава поднесена у складу са наведеним условима и на наведени начин, сматраће се да грешком или пропустом у првобитној пореској пријави није учињено кривично дело или прекршај из ЗПППА.

Изузетно од наведеног, порески обвезник НЕ МОЖЕ поднети измењену пореску пријаву:

1) после покретања поступка пореске контроле за контролисани порески период;

2) након доношења решења о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) ЗПППА – утврђивање пореза решењем Пореске управе у случајевима када је законом прописано да се не спроводи самоопорезивање или када је законом прописано да се, упркос самоопорезивању, пореско решење мора донети;

3) након покретања радњи пореске полиције у циљу откривања пореских кривичних дела.

Одредбом члана 182б ЗПППА уређено је следеће:

1) против лица које учини радњу, односно пропуст, у вези са порезом чије утврђивање обавља сам порески обвезник који се сматрају пореским прекршајем из члана 177, члана 179. став 1. тач. 2б) и 3) и став 3. у вези са ставом 1. тачка 3) тог члана, као и члана 180. тач. 5) и 6) тог закона, неће се подносити захтев за покретање пре-

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Ако је за промет добара или услуга, који се врши од 1. јула 2021. године, наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде закључно са 30. јуном 2021. године, на тај промет примењују се прописи који важе на дан 30. јуна 2021. године – поправка опреме која чини саставни део објекта, укључујући и поправку делова те опреме

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 72/19 - у даљем тексту: Закон), за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, који врши обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, на дан настанка пореске обавезе, има порески дужник – прималац предметних добара и услуга. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Службени гласник РС“, број 86/15 – у даљем тексту: Правилник) који се, између осталог, примењивао у 2020. години, ближе се уређивало шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. С тим у вези, у наведеном периоду прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона сматрала се поправка делова хидроелектране – постројења за производњу и/или дистрибуцију електричне енергије, у конкретном случају поправка делова хидроагрегата са услугом демонтаже и монтаже као споредним прометом услуга. Према томе, обвезник ПДВ који је у 2020. години примио аванс од другог обвезника ПДВ за предметни промет није имао обавезу обрачунавања ПДВ, већ је обавезу обрачунавања ПДВ по том основу имао обвезник ПДВ који је аванс платио.

Према одредби члана 18. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Слу-

жбени гласник РС“, број 153/20), који се примењује од 1. јануара 2021. године, ако је за промет добара и услуга, који се врши од дана почетка примене овог закона, наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде пре дана почетка примене овог закона, на тај промет примењује се Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 72/19).

Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 29/24 – у даљем тексту: ППДВ), који се примењује од 1. јула 2021. године, одредбама члана 24. уређено је која се добра и услуга сматрају добрима и услугама из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, док су одредбама члана 25. ППДВ уређени изузеци, тј. добра и услуге који се не сматрају добрима и услугама из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. У вези са наведеним, одредбом члана 25. став 1. тачка 1) ППДВ прописано је да се добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, независно од вредности, не сматра поправка опреме која чини саставни део објекта, укључујући и поправку делова те опреме.

Одредбом члана 280. ППДВ прописано је да ако је за промет добара или услуга, који се врши од 1. јула 2021. године, наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде закључно са 30. јуном 2021. године, на тај промет примењују се прописи који важе на дан 30. јуна 2021. године.

Према томе, поправка делова хидроелектране – постројења за производњу и/или дистрибуцију електричне енергије, у конкретном случају поправка делова хидроагрегата са услугом демонтаже и монтаже као споредним прометом услуга, коју обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ у 2024. години, а за коју је плаћен аванс у 2020. години, сматра се прометом из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, што значи да је за тај промет порески дужник обвезник ПДВ – прималац.

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ СЕПТЕМБРУ 2024. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основу за послодавце, који не исплате зараду запосленима за јул 2024. до 31. августа 2024. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	2. IX ¹	24/23
2	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основу за предузетнике који су се определили за личну зараду, у случају ако не исплате личну зараду за јул 2024. до 31. августа 2024. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	2. IX ¹	19 и 20/21 и 24/23
3	Плаћање накнаде за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте, у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара – за период од 1. до 15. августа 2024. године	2. IX ¹	21/18, 14/19 и 14/22
4	Достављање министарству надлежном за послове енергетике Обрасца Е-2-М (Месечни обрачун количина електричне енергије испоручених потрошачима и обрачун обавезе плаћања накнаде за унапређење енергетске ефикасности)	2. IX ¹	14/19, 14/22 и 20/23
5	Плаћање накнаде за унапређење енергетске ефикасности за јул 2024. године	2. IX ¹	14/19, 14/22 и 20/23
6	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец август 2024. године	5. IX	7/21
7	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у августу 2024. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. IX	25/10 и 18/17
8	Јавна предузећа и њихова зависна друштва на Web апликацији РИНО – Рокови измирења новчаних обавеза, достављају извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за месец август 2024. године	5. IX	13/13, 6/18 и 9/21
9	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	5. IX	8/20, 14 и 15/20 и 8/21

¹ Крајњи рок је 31.VIII (субота), па се продужава на 2.IX (понедељак), у складу са мишљењем Министарства финансија, бр. 430-01-00167/2005-04 од 28.07.2005. године, које смо објавили у „Регистру прописа“ бр. 7/2009, на страни 171.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2024. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	25/24	132.372,00	101,5	95.836,00	100,8
Фебруар (Укупно)	37/24	129.934,00	98,2	94.125,00	98,2
Март (Укупно)	48/24	133.373,00	102,6	96.913,00	103,0
Април (Укупно)	56/24	133.356,00	100,0	96.614,00	99,7
Мај (Укупно)	63/24	138.332,00	103,7	100.170,00	103,7

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 79/23) утврђена је у нето износу од 271 динар по радном часу и примењује се од 1.01.2024. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2024.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јун	160	43.360,00	58.288,16
2	Фебруар, Март, Септембар и Новембар	168	45.528,00	61.380,88
3	Април, Август и Децембар	176	47.696,00	64.473,61
4	Јануар, Мај, Јул и Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекоремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **40.143** динара (114.694 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2024. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2024. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **573.470** динара (114.694 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

5. НАЈВИША ГОДИШЊА ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА ЗА 2024. ГОДИНУ

Највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2024. годину из члана 43. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, утврђена је у износу од **6.881.640** динара и објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

Др Ратомир Ђировић

ПРИРУЧНИК ЗА ПРИМЕНУ МСФИ 9, МСФИ 15 И МСФИ 16

- са примерима књижења и моделом Правилника о
рачуноводственим политикама у складу МСФИ -

Београд, новембар 2022.

Приручник садржи детаљна објашњења примене три нова и најсложенија Међународна стандарда финансијског извештавања МСФИ 9 – *Финансијски инструменти*, МСФИ 15 – *Приходи од уговора са купцима* и МСФИ 16 – *Лизинг*.

МСФИ 9 и МСФИ 15 примењују се у Републици Србији од 2020. године а МСФИ 16 од 2021. године. Примена ових стандарда међусобно је повезана, тако да субјекти који примењују пуне МСФИ морају детаљно да познају захтеве који су прописани овим стандардима.

Ови стандарди настали су као одговор рачуноводствене професије на светску економску кризу из 2007. године и садрже нова решења која треба да допринесу реалнијем исказивању финансијског резултата и финансијског положаја привредних субјеката.

МСФИ 9 прописује нову и једноставнију класификацију финансијских инструмената, уводи нове моделе признавања очекиваних кредитних губитака за финансијске инструменте, потраживања од купаца, средства по основу уговора и финансијски лизинг. Овај стандард поједностављује примену рачуноводства хеџинга (заштите) и проширује спектре ситуација на које се може применити рачуноводство заштите. Циљ новина које доноси МСФИ 9 у односу на ранији МРС 39 је да се поједностави финансијско извештавање применом јасног и лакшег начина класификације

финансијских инструмената, уклањањем прага за признавање кредитних губитака и промене захтева за рачуноводство заштите.

МСФИ 15 садржи детаљна правила за признавање прихода када се добра и услуге преносе на купца у току одређеног временског периода и/или у одређеном тренутку времена. За утврђивање прихода овај стандард прописује јединствен **модел у пет корака** заснован на принципима који се примењују на све уговоре са купцима који су у делокругу тог стандарда. Уређује и признавање трошкова који настају у вези са закључивањем и извршавањем уговора о продаји од стране продавца. Овај стандард доноси значајне новине приликом утврђивања прихода у делатностима које имају уговоре са различитим обавезама извршења (нпр. телекомуникационе компаније) и уговоре који обухватају више периода испуњавања обавеза према купцима (нпр. грађевинске, индустријске, пољопривредне и друге производне компаније), начин утврђивања прихода је знатно другачији у односу на раније примењиване стандарде.

МСФИ 16 прописује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга (закупа). Циљ је да се у финансијским извештајима даваоца и корисника лизинга обезбеде релевантни подаци на начин који верно представља трансакције лизинга. Из аспекта корисника лизинга, финансијски и пословни лизинг третира се на исти начин, тако што се имовина са правом коришћења исказује као имовина корисника лизинга која подлеже амортизацији а укупна обавеза коју ће корисник лизинга плаћати за период закупа исказује се као обавеза у Билансу стања. Примена овог стандарда значајно мења структуру прихода и расхода у Билансу успеха и финансијски положај у Билансу стања корисника лизинга, што корисницима финансијских извештаја пружа релевантне податке за оцену профитабилности и бонитета субјеката који примењују тај стандард.

Обим: 416 страна

Цена: 9.900 динара са ПДВ

MARKETINO

FISKALNA KASA ZA MALE BIZNISE

**Pojednostavljuje posao računovođi
i olakšava život preduzetniku!**

Idealna za sve delatnosti:

- saloni
- radnje i terenske usluge
- ordinacije
- tezge i cvečare
- auto-uslužne delatnosti
- ostali mali biznisi

Kad vaši klijenti koriste Marketino, rešeni ste nepotrebnog posla, brige i stresa.

- ✓ Lakša administracija, tačnost podataka i minimalna mogućnost greške
- ✓ Svi izveštaji vam stižu mejlom sledećeg radnog dana
- ✓ Besplatna ažuriranja sa zakonskim promenama
- ✓ Izveštaji po poreskim grupama, vrstama plaćanja, kasirima, pravnim licima i artiklima
- ✓ Automatsko vođenje KPO knjige

Preporučite Marketino svojim klijentima i kontaktirajte nas za program saradnje.

MARKETINO
Drugar koji pomaže

www.marketino.rs
info@marketino.rs
Tel. 011 425 0267

